

No figura en cap dicc. fins a *AlcM*, que el registra d'altra banda, amb aquest sentit, i algun altre de fàcil derivació translàtica, en pobles del centre de Mall.; *llamuga*: *DAG.* «cositero», mall.; «FAUSTO: Has descansat bé? MARIA: No gens, / pensant en lo que em digueres / des ramell. F.: Bones quimeres! / Si pots comptar que ja el tens! / Damunt es bufet està. / M.: Idò en Pasqual que el me duga. / F.: En Pasqual? Vaja un *llemuga*! / No el tindries fins demà. / Que no saps que l'he engegat?», PdAPenyà (*IdOr* 1, 85); «*fer la llemuga* per 'fer el roncero', *DAG.* en l'entremès mall. *Llorenç mal casadis* (que crec del S. XVIII); *llamugues* «les porgueres del fang quan han fet la pasta» (els gerrers), *DAG.*, d'on *resoldre's tot en llamugues* 'quedar en no res o poca cosa': «el pla dels doctors --- l'havien aprovat hipòcritament ab l'idea de no deixar-lo xorar ni fer xeu, i que acabés per fer figa i se resolgués tot en *llamugues* com el porc d'en Nas-de-Bóta», AMAlcover (*BDLC* xi, 165); també de cosa de menjar: «aquell suc que donen ses *llamugues* el posen dins olles, pots, anfabions, i també dins sa poltrú», AMAlcover, *Contarelles* (ed. 1915), 487. Mot que *AlcM* dóna com a eiv. i mall., i d'aquest cita aqueixa mateixa dita per a 'cosa de molta aparença i poc profit'. *Llemuc* adj. men. i *llemugós* mall.

En aquest últim i els següents hi ha la idea bàsica de 'cosa llepissosa, pastosa, ensalivada', si bé també s'hi nota influència o contaminació del grup de *llemic*, *llemiscós* etc., derivats de *LLIM*. Però encara coincidim amb l'esmentada pasta de gerrers, en el mot que comunicà Tota del CpTarr. al *DAG.* *llemutja* «pasta o màstec de terra blanca», i que *AlcM* confirma d'allà mateix, com a mot dels ollers. D'altra banda Almela (*BSCC* xiv, 405), recollí *llamosa* per a «fango aguano-so --- dels ceramistes de Manises, on, en domini val., ressongeix inequívoca la A de l'arrel de *LAMBERE*; i, tenint en compte les *llemutges* i *llemugues* precedents, potser podem prescindir del tot de veure-hi contacte amb el tipus cast.-ll.-pre-romà *LAMA* (*DCEC/DECH*).

Llamiscaines i *llepugaines*, eiv., 'adulacions hipòcrites' (*AlcM* *llem-*, Aina Moll, *RFE* xli, 344) resulten de *llamugar* etc. (supra) si bé contaminats per *llemiscós* (supra) i *LLEPAR*.

¹ Tampoc *LAMBERE* no es conservà en cap derivat en llengua d'oc. Potser hi hagué alguna relíquia solta cap al Bearn, potser mig-erudita i de consegüent amb ultracorrecció MB > mp: «aciú haut, dens las gretes, toun sang *lamparen* / lous aguillats» en la *Beline* del bigordà MCamelat (p. 8); però potser més aviat en relació amb el francès semi-argòtic *la(m)per*. — ² Whatmough, *Dial. Anc. Gaul*, p. 74, amb la suggerència ben incerta i vaga que *i* provinquí aquí de *e* davant *rk*.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *llaminar*, *llaminadura*, *llaminejar*, *llami*, *llaminera*, *llamineria*, *enllaminir*, *enllaminiment*, *enllaminar*, *llamenc*, *llamenqueria*, *llamec*, *llameca*, *llamequeria*, *llamugar*, *llamuga*, *llamugues*, *llemuc*, *llemugós*, *llemutja*, *llamosa*, *llemó*, *llemoc*, *llamiscaines*, *llepugaines*.

Llamiquejar, V. *llim*

LLAMP i LLAMPEGAR (amb el seu derivat *llampec*), junt amb els mots occitans corresponents *lamp* i *lampejà*, i els it. *lampo* 'llampec', *lampegiare* 'llampegar', estan relacionats amb el gr. *λάμπειν* i ll. tardà *LAMPARE* 'brillar' i llur família, de la qual provenen així mateix els cast. i port. *relámpago*, *relampaguear* i port. ant. i dial. *relámpado*: probablement es tracta de derivats d'aquell verb llatí d'origen grec; proveïts dels diversos sufixos romànics *-egar*, *-ejar*, cast.-port. *-agar*, *-ago*, més aviat que de formacions a base de *LAMPAS*, *-PÀDIS*, 'antorxa', 'meteor brillant' (que al capdavant també era derivat d'aquell verb grec). □ ^{1.ª} doc.: tant *lamp* com *lampegar* i *lampar* ja es troben a la fi del S. XIII (*VidesR*, Llull).

«Lo philosoph dix que *lamp* és cremament de vapors seques», «una terra --- hi à, prés Boèmia, on ve una úpega --- e si null home talle negun ram d'aquell boscatge, en continent cau *lamp* e tro del cel, e met en perill de mort tot home ---», «lo libre *Meteororum* parla de les pluges --- trons, *lamps* ---», Llull (*Merav.*, *NCL* II, 16; *Blanq.* II, 215.23; *Do. Pu.*, Gili); «sobre lo cors de Pons Pilat / con dins en l'aygua fo gitat / --- / l'aygua faia alt saltar, / *lamps*, trons, péra e tempestats / fai' aquí prou e assats», *Lleg. Rim. Sev.*, 688; «recomovents la mar per vents, tribulant la terra per trons, *lamps*, aygues, fiblons, pedres, calabrucons e altres feredats moltes», Eiximenis (*Li. dels Angels* IV, § 45); «vol pendre lo castell ab ballestes, e aquells del castell, ab canteres: lo renegador, ab viratons, a de derivats d'aquell verb llatí d'origen grec; proveïts Jesuchrist, e Ell, ab *lamps* e ab pedres grosses», StViventF (*Sermons* I, 66.21).

El nostre gran èpic modern usava ja *llamp* i *llampec* amb la distinció comuna: «L'escuder ab sa càrrega estimada --- / tot acorat devalla a Sant Martí: / al posar-la en la gespa de la prada, / los dos comtes y Oliha son allí. / Com faig del Pirineu que 'l *llamp* aterra / lo comte Tallafarro cau a terra: / lo cadavre que estreny li gela el pit / --- / —Qui ha mort mon fill? —criant ab veu de tro; / vers l'ermitori Guifre se retira, / mes, confós y lleial, respon-li: —Jo! — / Com un *llampec*, de Tallafarro, ardenta, / l'espasa vola vers son cor, lluhenta, / mes ja ---», *Canigó* IX, 24a, 26a; «Que del suplici és l'hora terrible: ja *llampega* / la clava, al front de roca de Calpe devallant / --- / diu Jehová; y per entre los sols de sa corona / sa cara ha vist Alcides, com llunyada *llampec*, / enmitj del cel que, núvol y fosc, flameja y trona, / y tantost cau, com arbre que un *llamp* ha deixat sec», *Atl.* IV, 11a, 43bd. *Mar de llamp* quan hi ha mànegues marines, Ruyra i BDC, XIV, 38.

No es presenta menys des dels orfgens literaris el verb *llampegar*: «Dementre que Fèlix anava per un gran boscatge, *lempagava* e tronava e pluvia ---»; «la lugor qui s'engendre en l'àer, la qual par que sia foc, què és adoncs com *lampega*?»; «en aquel temps ploc tant, e tronà e *lampeguà* e fe tempestats tantes que --- car adoncs caïen péres ab la pluÿa tan grans con ---»,